

कल्पः । शिरो मे श्रीरिति यथालिङ्गमङ्गानि सम्मृशेति ।
पाठस्तु, “शिरो मे श्रीः [३] यशो मुखम् । त्विषिः केशाश्च
शश्रूणि । राजा मे प्राणोऽमृतम् । सम्राट् चक्षुः । विराट्
श्रोत्रम् । जिह्वा मे भद्रम् । वाङ्महः । मनो मन्युः । खराङ्-
भामः । मोदाः प्रमोदा अङ्गुलीरङ्गानि [४] । चित्तं मे सहः ।
बाह्व मे बलमिन्द्रियम् । हस्तौ मे कर्म वीर्यम् । आत्मा
क्षत्रमुरो मम । पृथीर्मे राष्ट्रमुदरमसौ । ग्रीवाश्च श्रोत्रौ ।
ऊरू अरत्नी जानुनी । विशो मेऽङ्गानि सर्वशः । नाभिर्मे
चित्तं विज्ञानम् । पायुर्मेऽपचितिर्भसत् [५] । आनन्दनन्दा-
वाण्डौ मे । भगः सौभाग्यं पशुः” इति । मदीयं शिरः श्रियो-
हेतुत्वेन श्रीरूपमस्तु । मुखं यशोहेतुरस्तु । केशाः शश्रूणि च
कान्तिहेतवः सन्तु । मदीयः प्राणः सर्वेन्द्रियाणां राजा
असन् अमृतहेतुरस्तु । चक्षुरिन्द्रियं दूरसूक्ष्मादिदर्शनेन सम्य-
ग्राजमानमस्तु । श्रोत्रेन्द्रियं दूरशब्दमन्दध्वनिश्रवणेन विविधं
राजमानमस्तु । मदीया जिह्वा विविधरसज्ञानेन कल्याणभोग-
हेतुरस्तु । वागिन्द्रियं सभा-रञ्जनेन पूजाहेतुरस्तु । मदीयं मनो
धर्मकार्यमननहेतुरस्तु । मदीयो भामः क्रोधः भ्रातृव्यनि-
राकरणेन स्वयमेव राजास्तु । अङ्गुलयो मोदा हर्षहेतवः सन्तु ।
अङ्गान्यनुक्तावयवाः प्रमोदा प्रकृष्ट-हर्षहेतवः सन्तु । मदीयं
चित्तं स्तुतिनिन्दादिसहनहेतुः अस्तु । मनश्चित्तयोर्द्वैतभेदेन
भेदः । मदीयो बाह्व मणिवन्धस्य मूलभागौ प्रबलशक्तिहेतू
स्ताम् । हस्तौ मणिवन्धस्याग्रभागौ वीर्यवद्व्यापारहेतू स्ताम् ।